

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2010-2011

Anàlisi musical

Sèrie 1

Qualificació			
Exercici 1	1	1	
		2	
		3	
		4	
		5	
	2		
Exercici 2	1		
	2		
	3		
	4		
	5		
Exercici 3	1		
	2		
	3		
	4		
	5		
	6		
	7		
	8		
	9		
	10		
Qualificació final			

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal

Número del tribunal

Exercici 1

[4 punts]

Anàlisi formal-estructural

[3 punts. Cada apartat val 0,6 punts. Per cada error en els quatre primers apartats es descompten 0,1 punts. Per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

En relació amb la peça que sentireu, trieu la resposta correcta en cadascuna de les quatre primeres qüestions. En la qüestió 5, feu un comentari breu. Abans de començar, llegiu el text de la peça.

Text de la peça

L'amour est un oiseau rebelle
Que nul ne peut apprivoiser,
Et c'est bien en vain qu'on l'appelle,
S'il lui convient de refuser!
Rien n'y fait, menace ou prière,
L'un parle bien, l'autre se tait;
Et c'est l'autre que je préfère,
Il n'a rien dit, mais il me plaît.
L'amour est enfant de Bohême,
Il n'a jamais, jamais connu de loi;
Si tu ne m'aimes pas, je t'aime;
Si je t'aime, prends garde à toi!

L'oiseau que tu croyais surprendre
Battit de l'aile et s'envola;
L'amour est loin, tu peux l'attendre;
Tu ne l'attends plus, il est là!
Tout autour de toi, vite, vite,
Il vient, s'en va, puis il revient;
Tu crois le tenir, il t'évite;
Tu crois l'éviter, il te tient!
L'amour est enfant de Bohême,
Il n'a jamais connu de loi;
Si tu ne m'aimes pas, je t'aime;
Si je t'aime, prends garde à toi!

Traducció al català

L'amor és un ocell rebel
que ningú no pot domesticar;
és ben en va que el crides,
si no li convé venir.
De res valen amenaces o pregàries,
l'un parla bé, l'altre calla,
i és l'altre el que jo prefereixo,
no ha dit pas res, però m'agrada.
L'amor és un gitanet,
mai no ha reconegut cap llei;
si tu no m'estimes, jo sí,
i si jo t'estimo, vés amb compte!

L'ocell que et pensaves tenir
bat les ales i s'envola.
L'amor és lluny, ja pots esperar-lo!
I quan no l'esperes, allà el tens!
Tot a l'entorn de tu, de pressa,
ve i se'n va, i després torna.
Et penses que és teu i t'evita;
et penses que l'evites i et té.
L'amor és un gitanet,
mai no ha reconegut cap llei;
si tu no m'estimes, jo sí,
i si jo t'estimo, vés amb compte!

1. En aquesta peça s'adopta una fórmula rítmica destacada que es manté constant al llarg de tota l'audició. Indiqueu quina de les quatre opcions següents correspon a la fórmula rítmica correcta:

a)

b)

c)

d)

2. En cadascun dels períodes de la primera frase que canta la solista a l'inici de l'obra,
 - a)** la melodia comença amb una nota aguda i descendeix suaument fins a l'octava inferior.
 - b)** la melodia mostra un traçat molt irregular ple de salts per graus disjunts ascendants i descendents.
 - c)** la melodia comença amb una nota greu i ascendeix suaument cap a l'octava superior.
 - d)** la melodia dibuixa una línia horitzontal que resta pràcticament inalterada i que està constituïda per la repetició d'unes mateixes notes.
3. El cor, quan s'hi incorpora,
 - a)** interpreta de manera simultània amb la cantant la mateixa melodia que havia cantat la solista.
 - b)** introdueix una melodia nova, mentre que la cantant repeteix la melodia anterior que ja havia interpretat com a solista.
 - c)** repeteix la mateixa melodia que havia executat la solista, la qual interpreta simultàniament un contracant sobre el fons de la melodia.
 - d)** introdueix una melodia nova, i la solista, simultàniament, una altra de diferent.
4. Si analitzem la relació que hi ha entre el text i la música durant els vuit primers versos, podem establir que
 - a)** cada cicle de quatre versos constitueix una frase musical completa de vuit compassos amb un final suspensiu a l'acabament del segon vers i un final en cadència autèntica a l'acabament del quart vers.
 - b)** els sis primers versos constitueixen una frase musical completa de dotze compassos amb un final suspensiu a l'acabament del sisè vers, i els dos darrers versos formen una frase incompleta de quatre compassos amb final en cadència autèntica a l'acabament del vuitè vers.
 - c)** cada cicle de dos versos constitueix una frase musical completa amb un final conclusiu a l'acabament del vers parell.
 - d)** cada cicle de tres versos constitueix una frase musical de sis compassos amb un final suspensiu a l'acabament del tercer vers, i els dos darrers versos constitueixen una frase musical amb sentit conclusiu.

5. El desig amorós és el tema fonamental del text de la peça que acabeu de sentir. Responen, amb un comentari breu, a les qüestions següents:
- a)** Amb quins dos éssers es compara l'amor?
 - b)** Quina característica comparteixen l'amor i aquests dos éssers?
 - c)** La protagonista defensa tesis contradictòries en relació amb el funcionament del desig amorós. Assenyaleu-la i, a partir d'aquí, descriviu amb una frase el caràcter de la protagonista.
 - d)** Indiqueu alguna peculiaritat en la música que heu sentit —en el ritme, en la melodia o en el registre de la veu de la solista— que serveixi per a afirmar la descripció del caràcter de la protagonista.

Anàlisi estilística i del context

[1 punt. Els dos primers apartats valen 0,3 punts i els dos següents, 0,2 punts.]

Escriviu un comentari breu (entre cent i cent cinquanta paraules) sobre la peça que heu sentit, en què heu de tenir en compte els aspectes següents:

- Forma. Descriviu la configuració formal global de la peça per mitjà d'un esquema.
- Estil. Expliqueu raonadament a quin estil pertany: barroc, realisme, romanticisme, classicisme.
- Gènere. Indiqueu el gènere al qual pertany.
- Context. Assenyaleu l'època, el lloc on es va compondre, i la destinació social (a quin públic es dirigia, a quin lloc es devia interpretar i el motiu pel qual es va compondre).

Exercici 2

[3 punts. Cada qüestió val 0,6 punts.]

Llegiu atentament el text següent i contesteu les preguntes que es formulen a continuació amb un comentari breu (d'unes dues-centes cinquanta paraules). Procureu no repetir, llevat que es demani, les mateixes paraules utilitzades en el text.

Música per a les neurones

La música és una sèrie de patrons, de notes, de ritmes, de melodies, que el compositor combina i fins i tot manipula. «És això precisament el que ens atrau i ens agrada —explica el divulgador britànic Philip Ball—, perquè fa que les emocions entrin en joc. Contràriament, amb els sons del medi ambient això no succeeix, perquè no hi ha patrons per molt que el nostre cervell s'obstini a buscar-ne. Per exemple, a vegades sentim el degoteig d'una aixeta, de sobte hi ha silenci, i després torna a començar. El més graciós és que la majoria de nosaltres creiem que sentim un ritme i fins i tot agrupem els sons per formar una melodia, malgrat que, en realitat, no hi ha res».

Aquesta tendència a buscar patrons és una estratègia evolutiva. El cervell va aprendre ben aviat a fer suposicions encertades, fet que estalviava temps, quelcom essencial per a sobreviure. «Potser tenien més possibilitats de no acabar a l'estómac d'algun depredador els homínids capaços de reconèixer el rugit d'un animal perillós, fugir i salvar la pell. Potser per això la música exerceix un efecte emocional», assenyalava Ball.

Les emocions tenen un paper essencial en la cognició. Ens permeten comprendre, aprendre i donar sentit a les coses. I, pel que sembla, les melodies fan servir dreceres per a colar-se a la part emocional del nostre cervell i desencadenar-hi tristesa, por, enuig, alegria. «La música té la capacitat d'imitar les emocions», assegura Philip Ball. Quan algú està enfadat, normalment parla de pressa i alt; quan està trist, a poc a poc i tranquil·lament; si, en canvi, està alegre, parla a gran velocitat i en un volum mitjà; i aquests indicadors acústics dels discursos són comuns a totes les llengües, i encara que algú parli en xinès podem identificar l'emoció que hi ha al darrere. Això mateix és el que succeeix amb la música: les balades melancòliques són lentes i tranquil·les, tristes; i el *punk*, que expressa generalment l'enuig i la ràbia d'una generació, ràpid i estrepitós. Si hi ha cap dubte, n'hi ha prou de pensar en els Sex Pistols.

Que la música involucri les nostres emocions té a veure, segons Ball, amb la manera com progressa, amb els ritmes, els moments àlgids, els *crescendi*, els *decrescendi*. Quan en una cançó passa alguna cosa que no esperàvem, ens genera tensió; i quan arriba l'acord que sí que esperàvem, ens produeix alleujament i satisfacció. Els músics manipulen les nostres emocions d'aquesta manera, amb petites violacions de les nostres expectatives.

Traducció feta a partir del text de
Cristina SÁEZ. «Música para las neuronas». *La Vanguardia* (18 desembre 2010)

1. Expliqueu el significat del mot *patró* en el context en què està emprat. Per què l'autora afirma, al principi del text, que «la música és una sèrie de patrons»?
2. En què es basa Philip Ball per a afirmar que la «música exerceix un efecte emocional»?
3. En el segon paràgraf, s'assenyalen diferents estats d'ànim que la música és capaç de suscitar. Enumereu-los i afegiu-ne dos més.
4. Expliqueu el significat del concepte *indicadors acústics dels discursos* en el context en què està emprat. Esmenteu-ne els exemples que apareixen en el text i indiqueu a quina qualitat del so (intensitat, durada, timbre, altura) fa referència cadascun.
5. En el darrer paràgraf hi ha dos termes de caràcter psicològic vinculats amb l'experiència que vivim quan escoltem música. Enumereu-los i preneu-los com a base per comentar l'última frase del text.

Exercici 3

[3 punts. Cada apartat val 0,3 punts. No hi haurà descomptes en cap cas.]

Escolteu amb atenció els deu fragments de música següents i trieu la resposta correcta entre les quatre que us proposem.

1. *a) Soul.*
b) Rock.
c) Jazz.
d) Funk.

2. *a) Recitatiu.*
b) Ària.
c) Lied.
d) Villancet.

3. **a)** Banda.
b) Orquestra barroca.
c) Cobla.
d) *Big band*.
4. **a)** Melismàtic.
b) Neumàtic.
c) Salmòdic.
d) Sil·làbic.
5. **a)** Barroc.
b) Classicisme.
c) Romanticisme.
d) Segle xx.
6. **a)** Recitatiu *secco*.
b) Ària.
c) Recitatiu *accompagnato*.
d) Coral.
7. **a)** Cançó trobadoresca.
b) Cant gregorià.
c) Ària.
d) Motet.
8. **a)** Tenor.
b) Contralt.
c) Contratenor.
d) Baix.
9. **a)** Contrapunt.
b) Melodia acompanyada.
c) Homofonia.
d) Monodia.
10. **a)** Renaixement.
b) Barroc.
c) Classicisme.
d) Romanticisme.

Etiqueta del corrector/a

--	--

--	--

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

